

Meer, meer, meer in de zorg

1 november 2010 | Het Financieele Dagblad Door: Groot, W.;Maassen Van den Brink, H.

Henriëtte Maassen van den Brink en Wim Groot

Lief voor de zorg is het kabinet-Rutte. Ondanks alle bezuinigingen nemen de totale collectieve uitgaven de komende vier jaar met euro 3,25 mrd toe. Doordat de zorguitgaven met maar liefst euro 12,5 mrd stijgen, moet op de andere beleidsterreinen in totaal euro 9,25 mrd worden bezuinigd. En dan zijn de overschrijdingen nog niet meegerekend. De zorg is de enige sector die bijdraagt aan verhoging van het begrotingstekort, alle andere sectoren helpen het begrotingstekort omlaag te brengen.

Burgers en bedrijfsleven zullen voor de kostenstijgingen moeten opdraaien. Het eigen risico gaat met euro 40 omhoog en de nominale premie met gemiddeld euro 70 per jaar. Een deel wordt ook gedekt uit de belastingen die we betalen. Het bedrijfsleven moet euro 700 mln bijdragen via de verhoging van de inkomensafhankelijke premie.

'Veel bezuinigingen in de zorg', zo opende het NOS-journaal de berichtgeving over het regeerakkoord. De zorguitgaven stijgen de komende jaren met gemiddeld 4% per jaar. Hoezo 'veel' bezuinigingen?

Het kabinet wil het verzekerde pakket een beetje beperken. Alleen de eerste IVF-behandeling wordt nog vergoed en de eerste 15 behandelingen van de fysiotherapie moeten zelf worden betaald. Deze twee maatregelen leveren weinig op en zijn een makkelijke prooi om door de Tweede Kamer afgeschoten te worden. Behandeling buiten de EU wordt ook niet meer vergoed. Daarvoor moeten wel eerst een aantal internationale verdragen worden aangepast, dus dat duurt nog wel even. Of deze 'keiharde' bezuinigingen ook gerealiseerd worden, valt te bezien.

Aandoeningen met een lage ziektelast, die eerder een ongemak dan een ziekte zijn, worden uit het pakket gehaald. Dit is een goed plan en komt overeen met een idee dat wij hier eerder hebben geopperd om kleine uitgaven aan zorg voor aandoeningen die tot het normale leven

horen voor eigen rekening te laten komen. Voor welke aandoeningen het kabinet de verstrekkingen precies uit het pakket wil halen, wordt uit het regeerakkoord echter niet duidelijk.

In de zorg kiest het kabinet vooral voor meer: meer geld, meer mensen, meer zorggebruik. Er wordt weinig gedaan om de zorgvraag terug te dringen. In het regeerakkoord is geen enkele aandacht voor het voorkomen van zorggebruik. Preventie was een speerpunt in het vorige kabinet. In dit kabinet niet. Zo wordt het rookverbod in de horeca - een van de belangrijkste wapenfeiten van oud-minister Klink van Volksgezondheid - voor een deel weer teruggedraaid.

De nieuwe minister van VWS, Edith Schippers, lijkt preventie vooral als betutteling te zien. Op www.edithschippers.vvd.nl/waar_sta_ik_voor_14959/ schrijft ze: 'Een overheid die steeds meer geboden en verboden afkondigd (sic!), die accijnsverhoging op accijnsverhoging stapelt op producten die bij teveel gebruik slecht zijn voor de gezondheid, zo'n overheid schiet z'n doel voorbij.'

Het is een eenzijdige voorstelling van zaken om preventie gelijk te stellen met geboden en verboden van de overheid. Juist door de eigen verantwoordelijkheid van burgers voor hun gezondheid te vergroten kan veel zorggebruik worden voorkomen. Deze eigen verantwoordelijkheid kan worden versterkt door gezond leven aantrekkelijker te maken en gebruik van zorg duurder. Nu is gezond leven duur en gebruik van zorg vrijwel gratis. De kosten van zorggebruik worden immers grotendeels door de samenleving betaald. Niet verwonderlijk dat burgers weinig aan preventie doen en het zorggebruik toeneemt.

Het kabinet-Rutte geeft ruim baan aan de zorg en doet weinig om het beroep op de zorg in te dammen. De zorg draagt niet bij aan het herstel van uit het lood geslagen de overheidsfinanciën. Het dreigende personeelstekort in de zorg wordt door het kabinet genegeerd.

Op langere termijn is dit niet vol te houden.

Wim Groot is hoogleraar gezondheidseconomie aan UM en Henriette Maassen van den Brink is hoogleraar economie aan UVA en UM.